

Samenvatting van de preek:

Door mensen om ons heen worden we van jongs af aan al opgeroepen om ons best te doen. Denk aan ouders, leerkrachten, docenten. En de maatschappij verwacht het ook van ons: inzet.

In de kerk gaat het meer over genade dan over werken. Jezus laat zien: het werk is volbracht. Maar moet je dan vervolgens niet meer je best doen? Of: als je dan je best doet, levert dat nog wat op?

In zondag 23 laat de catechismus duidelijk klinken: het is alleen door geloof in Jezus dat we gerechtvaardigd worden. We hoeven voor onze zaligheid niet aan het werk. De toegang tot de hemel wordt niet verdiend door ons, maar is verdiend door Jezus. Door geloof in Hem wordt ons de toegang tot God geschonken.

De eerste vraag die de catechismus in zondag 24 stelt is: *waarom helpen onze goede werken niet?*

Kan de mens toch niet een beetje bijdragen? Klinkt als een redelijke vraag. Maar achter deze vraag gaat een positief mensbeeld schuil: de mens kan nog wel iets goeds doen. Als we om ons heen kijken zien we ook inderdaad dat veel mensen veel goede dingen doen. Maar als het gaat over onze relatie met God, dan moeten we eerlijk zijn: daar kunnen we niets aan bijdragen.

Ten eerste: gerechtigheid ontvang je pas als je aan al Gods geboden hebt voldaan. Wie heeft dat?

En daarnaast: al onze werken zijn onvolmaakt en met zonde bevuilt. Paulus schrijft in Ef.2:5 'God heeft ons, toen wij dood waren door de overtredingen, met Christus levend gemaakt.' We waren dood, maar gaan leven voor God, door Jezus. Hoe zou een dode het leven kunnen grijpen? Het wordt hem gegeven. Leven met God is niet verdiend, maar genade. De zonde zit in ons bloed. In ons handelen, in ons zijn. En het doortrekt alles. Dus van onszelf hoeven we het niet te verwachten: je komt niet door goede werken in de hemel.

De tweede vraag is: *maar de Bijbel spreekt toch over beloning?*

Dat klopt. God zegt tegen Abraham: 'Ik ben voor u een schild, uw loon zeer groot'. Of psalm 19:12 'in het houden [van de wet] ligt groot loon'. Jezus spreekt over in de gelijkenis over de talenten. Dus: hier (op aarde) goed je best doen, lijkt wel degelijk iets op te leveren. Dat is wonderlijk: hoewel onze goede werken niet bijdragen, beloont God ze toch! God beloont onze goede werken ook niet naarmate wij verdienen, maar uit genade. Daarbij moeten we niet vergeten: goede werken produceren geen geloof, maar geloof produceert wel goede werken. Of: bij Jezus horen doe je door geloof, bij Jezus blijven door goede werken.

De derde vraag is: *maar maakt het dan nog wel uit of ik mijn best doe?*

Je zou zeggen: als je al rechtvaardig bent, dan kom je al in de hemel. Dan hoeft je je niet meer druk te maken over goede werken. Wat je dan doet, is geloof en werken uit elkaar trekken. Dat kan niet: de heiliging van het leven zit vast aan de rechtvaardiging, zoals een vrucht aan een boom. Het is onmogelijk om, als je gelooft in Jezus, geen goede werken te doen.

Dat is ook Gods doel met ons leven: leven in goede werken, tot eer van Hem. Daar schrijft Paulus ook over in Efeze 2:10 'wij zijn Zijn maaksel, geschapen in Christus Jezus om goede werken te doen, die God van tevoren bereid heeft, opdat wij daarin zouden wandelen'. God werkt door de Geest ruimte in ons hart, en vanuit die ruimte mogen we wandelen op de wegen die God wijst. En de goede werken, die worden niet vergeten.

Kortom: **Je komt niet door goede werken, maar ook niet zonder goede werken in de hemel.**

Zondag 23 uit de 'De Heidelbergse catechismus. Een eigentijdse weergave', door dr. W. Verboom

Vraag 62: Kun je niet door je eigen goede werken rechtvaardig voor God zijn?

Antwoord: Nee, want dan moesten mijn werken volmaakt zijn. Dat zijn ze niet. Ze zijn met zonden bezoedeld.

Vraag 63: Beloont God goede werken dan niet?
Antwoord: Ja, maar niet omdat ik die beloning verdien. Het gebeurt uit genade.

Vraag 64: Maakt deze leer geen zorgeloze en goddeloze mensen?

Antwoord: Nee, want als je oprecht in Christus gelooft, breng je ook vruchten van dankbaarheid voort. Dat zijn de goede werken.

Vragen:

- Voor volwassenen:
 - o Zijn goede werken voor u belangrijk? Waarom wel/niet?
 - o Herkent u het gevoel dat u wel zou willen bijdragen aan uw zaligheid? Hoe gaat u daarmee om?
 - o In psalm 19:12 wordt gesproken over loon. Waarin ligt dat loon? Wat heeft dat u te zeggen?

- Voor jongeren:
 - o Wat zijn voor jou goede werken? Lukt het om goede werken te doen? Hoe kun je je erin oefenen?
 - o Het is onmogelijk dat je geen goede werken doet als je in Jezus gelooft. Klopt dat? Herken je dat?
 - o Lees Openbaring 14:13 eens. Wat zegt deze tekst jou over jouw goede werken?
- Voor kinderen:
 - o God beloont jou, niet omdat je het verdiend hebt, maar omdat je bij Jezus hoort. Mooi he!